

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur: quruculuq-abadlıq meydanı

4 günlük Vətən müharibəsindən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpasına başlanılıb ve yenidənqurma programı həyata keçirilir. Ermeni barbarlığının nəticəsi olaraq 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında saxlanılan ərazilərimizdəki yaşayış məntəqələrimizin əksəriyyəti dağıdılıb, fərdi və əməkşəxili yaşayış evləri yerlə-yeşsan olunub. Bu ərazilərdə ermənilər tərefindən aparılan şumlama əməliyyatı neçə əsrlər tarixi olan ölkənin sərvətlərinə qarşı sözün əsl mənasında vandallıqdır. Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstəriş və tapşırıqlarına əsasən, dağıdılmış infrastruktur yenidən qurulur və qısa bir zamanda yeni bir həyata başlanılıb. Ermənilərin xarabalığa çevirdiyi məkanlar mərhələli olaraq abadlaşır, çiçəklənir. Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə maddi-mədəniyyət abidələrimizin, dini ocaqlarımızın bərpası və yenilərinin tikilməsi ilə bağlı verdiyi tapşırıqlara uyğun olaraq, torpaqlarımızın erməni işğal dövründə dağıdılan dini mədəniyyət abidələri - məscidlərimizin bərpası, yeni dini ocaqların inşası Azərbaycan dövlətinin xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə, mədəni və tarixi zənginliyinə verdiyi qiymətin göstəricisidir. Azərbaycanın işğal altında olmuş torpaqlarında erməni işğalçılarının özbaşnalığı, tarix və mədəniyyət abidələrimizin dağıdılması və qəsdən korlanması "Arxeoloji irlərin mühafizəsi haqqında" Avropa Konvensiyasına, "Ümumdünya mədəni və təbii irlərin mühafizəsi haqqında" YUNESKO-nun konvensiyasına ziddir. İşğal altındaki torpaqlarımızda təqribən 403 tarixi dini abidə olub ki, onlardan 67-i məscid, 144-ü mebəd, 192-i ziyarətgahdır. 67 müsəlman məscidinin 63-ü tamamilə, 4-ü isə qismən dağıdılaraq yararsız hala salınıb.

"DAŞALTı KƏNDİNİN YENİDƏN QURULMASI LAYİHƏSİ"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 9-da Şuşa rayonunun Daşaltı kənd məscidinin açılışında iştirak ediblər. Daşaltı kənd məscidinin təməli 2021-ci ilin noyabrında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tərefindən qoyulub. Məscid kəndin mərkəzində milli memarlıq üslubunda inşa edilib. İkiminarəli məscid ümumi memarlıq kompozisiyası, planlaşdırma və bədii-dekorativ xüsusiyyətlərinə görə Qarabağ memarlıq məktəbinin ənənələrinə uyğun inşa olunub. Hündürlüyü 22,5 metr olan minarelər layihələndirilərkən Yuxarı Gövhər Ağa məscidinin minarelərinin formasından istifadə olunub. İkimərtəbeli məsciddə eyni vaxtda 150-dən çox insan ibadət edə bili-

cək. "Daşaltı kəndinin yenidən qurulması layihəsi" yerli memarlıq irlərinə sadıqlıq, ekoloji davamlılıq və müasir turizm infrastrukturunu ilə kənd həyatını birləşdirir. Ümumi sahəsi 65 hektara yaxın olan Daşaltı kəndində 80 otaqlı 5 mərtəbəli hotel binası, kottelər, ticarət və ictimai obyektlər, o cümlədən, informasiya mərkəzi, sərgi binası, emalatxana inşa ediləcək. Layihəyə əsasən təbiət və tarixlə vəhdət təşkil edən, geniş turizm imkanları olan kənd məkanının yaradılması nəzərdə tutulur.

Daşaltı kəndinin rekreativ zonası təbiətə minimal müraciət prinsipi ilə layihələndirilib və təbiətsevərlərin ətraf mühitlə daha sıx əlaqə qurmasına imkan yaradacaq. Layihə müxtəlif yaş qrupları və maraqlara uyğun fəaliyyətləri özündə birləşdirir, həmçinin funksionallıq, sakitlik və macəra arasında tarazlıq yaradaraq, nadir istirahət təcrübəsi təqdim edir.

ŞUŞADA GENİŞMİQYASLI TİKINTİ-QURUCULUQ İŞLƏRİ

Azərbaycanın mədəniyyət beşiyi sayılan Şuşa 2020-ci il

noyabrın 8-də işğaldan azad edildikdən sonra burada genişməqyaslı tikinti-quruculuq prosesine başlanılıb. Bu gün şəhər tarixi siması və mədəni irləri qorunub saxlanılaqla bərpa olunur, doğma sakinlərinə yenidən qucaq açır. İndiyədək Şuşaya 376 ailə, ümumilikdə 1409 nəfərdən artıq keçmiş məcburi köçküñ qaydırıb.

Qeyd edək ki, indiyədək Şuşada 450 mənzildən ibarət 23 bina sakinlərinin istifadəsinə verilib. Növbəti mərhələdə dəha üç layihənin icrası nəzərdə tutulur. Dövlət və özəl tərəfdəşliyi çərçivəsində şəhərin mərkəzi küçəsində 10 yaşayış kompleksi inşa edilir. Onların sırasına mehmanxana, ofis binaları və digər obyektlərin tikintisi daxildir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada inşa ediləcək dördüncü yaşayış kompleksinin təməlqoyma mərasimində iştirak ediblər. Şuşa şəhərində dördüncü yaşayış kompleksinin layihəsi çərçivəsində 16 binanın inşası nəzərdə tutulub. Kompleksin ümumi sahəsi 6,2 hektardır. Ümumilikdə yaşayış kompleksində 274 mənzilin inşası planlaşdırılır. Binalarda bir, iki, üç, dörd və beşətəqli mənzillər olacaq. Yaşayış kompleksinin ərazisində zəruri sosial infrastruktur yaradılacaq.

Əvvəli Səh. 3

ŞUŞA MÜALİCƏ- SAĞLAMLIQ MƏRKƏZİ

İşgaldən azad olunmuş ərazilərimizdə Azərbaycan dövləti tərəfindən digər sahələrlə yanaşı, tibb xidmətlərinin yüksək səviyyədə təşkili üçün də genişməqası işlər heyata keçirilir. Şuşada bu cür müasir tibb ocağının yaradılması bunun əyani göstəricisidir. Şuşa Müalicə-Sağlamlıq Mərkəzi şəhərdə yaşayacaq əhalinin tibbi təminatı və sağlamlığının qorunması istiqamətində icra olunan sosial infrastruktur layihəsi kimi çox mühüm rol oynayır. Mərkəzin xidmətlərindən, eyni zamanda, ətraf şəhər və rayonların əhalisi de istifadə edə biləcək.

Mayın 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşa Müalicə-Sağlamlıq Mərkəzinin açılışında iştirak ediblər. Bu tibb

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur: quruculuq-abadlıq meydani

ocağının təməli 2021-ci ilin noyabrında Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə qoyulub. Altı korpusdan ibarət olan mərkəz 90 çarpaylılıqdır. Burada terapiya, pediatriya, cərrahiyə və digər şöbələr fəaliyyət göstərəcək. Mərkəzdə, həmçinin konsultativ poliklinika, uşaq poliklinikası, şüa-diaqnostika, funksional diaqnostika, fizioterapiya və tibbi bərpə şöbələri, klinik diaqnostik laboratoriya yaradılıb. Şuşa Müalicə-Sağlamlıq Mərkəzi müasir standartlara cavab verən tibbi avadanlıq, o cümlədən kompüter tomografiyası, rəqəmsal teleskopik rentgen, rəqəmsal stasionar USM cihazları ilə təchiz olunub. Bunlar isə öz növbəsində Mərkəzə müraciət edənlərin müayinə və müalicəsinə yüksək səviyyədə aparmağa geniş imkanlar yaradır.

Tibb ocağının ərazisində Gigiyyena və Epidemiologiya Mərkəzi, hemodializ və digər korpuslar inşa olunub.

"Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Xocalı" yarımtəsiyasi və Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinin açılışı da görülen işlər sırasındadır. 3200 KVA gücündə "Xocalı" yarımtəsiyasi və Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi Xocalı rayonu ərazisində inşa edilmiş yeni yaşayış komplekslərinin, kənd təsərrüfatı və turizm obyektlərinin, eləcə də sosial-idtisadi təyinatlı müxtəlif infrastrukturun dayanıqlı, etibarlı və fasiləsiz elektrik enerjisi təminatını həyata keçirmək məqsədi daşıyır. Yarıməstəsiyinin elektrik təchizatı üçün "Xankəndi-1" və "Əsgəran" yarımtəsiyalarından müvafiq olaraq elektrik verilişi xətəri çəkilib. Tikintisi aparılan 35 KV-luq elektrik verilişi xətti vasitəsilə bu yarımtəsiyin "Ağdam-2" yarımtəsiyasi ilə əlaqələndiriləcək, bununla da Ağdam-Əsgəran-Xocalı-Xankəndi şəhərləri arasında dairəvi elektrik təchizatı sxemi yaradılacaq.

Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi vasitəsilə isə şəbəkələrin cari vəziyyətinə dair bütün məlumatlar mərkəzləşdirilmiş şəkildə toplanılır və emal olunur, avadanlıqlar məsafədən idarə edilir və real vaxtda monitorinqi rəqəmsal sistemlər vasitəsilə həyata keçirilir. Yarıməstəsiyin bu məqsədlə yeni nəsil rəqəmsal texnologiyalar və idarəetmə avadanlıqları ilə təchiz edilib.

Bu Mərkəz şəbəkənin etibarlı istismarını dəstəkləmək yanaşı, elektrik enerjisinin

ötürülməsi zamanı itkilərin və ümumi istisəmar xərclərinin azaldılmasına da şərait yaradır. Yarıməstəsiyadan qidalanan istehlakçılarla elektrik enerjisi verilişində yaranan fasilələr barədə Mərkəz vasitəsilə real vaxt rejimində əvvəlcədən məlumat ötürülmə imkanı yaradılıb. Bərpəolunan enerji mənbələrinin elektrik şəbəkələrinə integrasiyası prosesi Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi tərəfindən mərkəzləşdirilmiş şəkildə idarə olunduğundan enerji təchizatında fasilələrin yaranma riski minimuma endirilib. Mərkəz alınan və ötürülən elektrik enerjisinin miqdarına görə yarıməstəsiyin işinin multifunksional rejimde qurulmasını, cihaz və avadanlıqların bir-biri ilə koordinasiyasını tam təmin edir.

Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzində 52 kWt gücündə Güneş panelləri də quraşdırılıb və istehsal olunan enerjinin şəbəkəyə ötürülməsi təmin edilib, ərazisində elektrömobilər üçün sürütlü enerjidoldurma cihazları quraşdırılıb.

REGIONUN İNKİŞAFINDA VƏ ƏHALİNİN RİFAHININ YAXŞILAŞDIRILMASINA TÖHFƏ

İşgaldən azad olunmuş torpaqlarımıza Böyük Qayğılı Azərbaycanın iqtisadi potensialının artmasına geniş imkanlar yaradır. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında sahibkarlıq fəaliyyətinin təşviqi biznes cəlbediciliyinin artırılmasında, regionun inkişafında və əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynayır. Bölgədə yeni istehsal müəssisələrinin qurulması, məşğulluğun təmin olunması məqsədilə yerli və xarici investitorların cəlb iştigametində dəstek tədbirləri həyata keçirilir. Regionda istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan rezidentlər üçün idxlə edilən texnika, texnoloji avadanlıq və qurğular, habelə xammal və materiallar ƏDV və gömrük rüsumlarından, həmçinin burada fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektləri mənfiət, torpaq, əmlak və sadələşdirilmiş vergidən azad olunublar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 9-da "Qoç Əli" Kəndli Fermer Təsərrüfatı MMC-nin Xocalı rayonunun

zalar, eyləncə zonası, restoran və istirahət guşələri yaradılıb. Sərnişinlərin həm qatar perronuna, həm də avtobuslar üçün nəzərdə tutulmuş dayanacaqlara rahat keçidi təmin olunub.

Kompleksin ərazisində, həmçinin müxtəlif növ nəqliyyat vasitələrinin servis binaları və sərnişin platforması tikilib. Ərazidə fərdi, orta və iritutumlu nəqliyyat vasitələri üçün yerüstü avtobuslar üzrə avtobuslar üçün perronlar, velosiped dayanacaqları, park və elektrömobilər üçün elektrik doldurma məntəqəsi de yaradılıb. İşgaldən azad olunmuş rayonlarımızda aparılan genişməqası bərpa-quruculuq işlərinin tərkib hissəsi kimi bu ərazilərimizdə mühüm yol-nəqliyyat layihələrinin icrasına da xüsusi diqqət yetirilir. Ağdam Dəmir Yolu və Avtovağzal Kompleksi bölgədə ictimai nəqliyyatın elçatanlığını artırmaqla yanaşı, rayonun sosial-iqtisadi dırçılışına və regionlararası əlaqələrin genişlənməsinə mühüm töhfə verecek, öz ata-baba yurdlarına qayıdan soydaşlarımızın digər şəhər və rayonlara rahat şəkilde sefər etmə-

sində böyük rol oynayacaq, ümumilikdə Azərbaycanın nəqliyyat potensialının genişlənməsinə xidmət edəcək. Bu cür mühüm infrastruktur layihəsinin həyata keçirilməsi Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub dəhlizlərinin kəsişməsində yerləşən ölkəmizdə nəqliyyat sahəsində görülən işlərin ardcıl və yüksək keyfiyyətlə davam etdiyinin bariz nümunəsidir.

SABAHIMIZ OLAN UŞAQLAR

Ölkəmizdə yeni uşaq müəssisələrinin yaradılması prosesi işgaldən azad olunmuş ərazilərdəki fəaliyyəti nəticəsində 55 iş yeri yaradılıb. Gələcəkdə süd istehsalı müəssisəsinin də işe salınmasından sonra işgaldən azad edilmiş ərazilərdə şirkət tərəfindən yaradılan iş yerlərinin sayının 100-ə çatdırılması nəzərdə tutulur. Laihe dəyəri 4,2 milyon manat olan kompleksin ərazisi 7,6 hektardır. 500 hektardan çox ərazidə isə payızlıq arpa və buğda əkilib ki, bu da təsərrüfatda yeme olan ehtiyacı qarşılıyacaq.

AZƏRBAYCANIN NƏQLİYYAT POTENSİALININ GENİŞLƏNMƏSİNƏ XİDMƏT

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 10-da Ağdam Dəmir Yolu və Avtovağzal Kompleksinin açılışında iştirak edib.

Ağdamın müasir şəhər statusuna uyğun inkişafına xidmət edən strateji infrastruktur layihəsi olan Ağdam Dəmir Yolu və Avtovağzal Kompleksinin təməli 2022-ci il oktyabrın 4-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə qoyulub.

Dəmir yolu vəzgəli gündəlik 800-1000 nəfər sərnişinin daşınmasına imkan verəcək. Avtovağzal isə gündəlik 1300-1500 nəfər sərnişinə xidmət edəcək. Kompleks vahid nəqliyyat qovşağı kimi fəaliyyət göstərəcək. Ərazi

zisi 8 hektara yaxın olan bu infrastruktur obyektiində bütün zəruri otaqlar, həmçinin gözleme zalları, bilet kassaları, kitabxana, mağ

azalar, mənzilər və mənzilərə böyük abadlıq-quruculuq işləri ardıcıl olaraq davam etdirilir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQİZİ